

Nr 77

Av herrar Adolfsson och Lager, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Studiebidrag m. m.

(Lika lydande med motion nr 106 i Andra kammaren)

Med anknytning till bl. a. förslaget i statsverkspropositionen om höjning av omsättningsskatten föreslås under femte huvudtiteln ökning av de allmänna barnbidragen med 200 kronor. I konsekvens därmed förordas i statsverkspropositionens bilaga 10 under rubriken Studiebidrag m. m. (s. 644—645) att det förlängda barnbidraget — vilket utgår till elever över 16 år i grundskolan och motsvarande skolformer — uppräknas från 60 till 75 kronor per månad. När det däremot gäller studiebidraget till elever i gymnasier, yrkesskolor och andra läroanstalter på likartad nivå i enlighet med bestämmelserna i studiehjälpsreglementet förekommer inget förslag om uppräkning. I departementschefens anslagsäskande är utgångspunkten således att i detta fall skall grundbeloppet vara begränsat till 75 kronor per studiemånad trots de fördyringar av levnadskostnaderna som måste befaras.

Enligt vår mening skulle en höjning av studiebidraget varit synnerligen välmotiverad även om en i stort sett oförändrad prisnivå kunnat väntas. Som framhölls i motion nr 998 i andra kammaren i anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 138/1964 om det studiesociala stödet hade det varit angeläget att redan från studiehjälpsystemets start medge ett studiebidrag av 150 kronor per studiemånad för de elever varom här är fråga. Under uttalandet av förutsättningen att frågan snart skulle tas under omprövning begränsades emellertid motionärernas yrkande till ett månadsbelopp av 100 kronor i avvaktan på snara fortsatta förbättringar.

Vi tillåter oss förvänta att frågan om en *reell* ökning av studiebidragens belopp förelägges nästa års riksdag och begränsar nu yrkandet till frågan om viss kompensation för levnadskostnadernas fördyring så som när det gäller exempelvis det förlängda barnbidraget. Det är alldeles uppenbart att ges inte en sådan kompensation, minskar möjligheterna att förverkliga den målsättning, som studiehjälpsutredningen angav för det samhällliga stödet åt studerande, nämligen att alla ungdomar skall beredas möjlighet till den utbildning, för vilken de har förutsättningar och intresse, oavsett social och ekonomisk bakgrund och oberoende av bostadsort. Det sedan 1 juli 1964 utgående studiebidraget är ett litet steg på vägen mot detta mål, men självfallet har inte frågan lösts genom att ett månadsbelopp av 75 kronor utges.

Detta skulle så mycket mindre vara fallet om ingen kompensation lämnades för de ökningar av levnadskostnaderna som nu väntas.

Som stöd för förslaget nedan om en uppräknig av grundbeloppet till 100 kronor i månaden i avvaktan på en reell höjning önskar vi vidare framhålla, att det grundläggande för den fortsatta utbildningen är vad eleverna får möjlighet till omedelbart efter grundskolan. Särskilt betydelsefullt är därför, att det ekonomiska studiestödet utformas så att inte ekonomiska skäl tvingar studielämpliga och studieintresserade ungdomar att avstå från att gå vidare till en skola på gymnasial nivå. Det ekonomiska tvånget att avstå skulle öka om studiebidragets grundbelopp stannade kvar vid 75 kronor per månad.

Med stöd av det anförda föreslås,

att riksdagen vid behandlingen av åttonde huvudtiteln G 3. *Studiebidrag m. m.* måtte besluta fastställa *studiehjälpens grundbelopp* till 100 kronor per månad och att företa den uppräknig av förslagsanslaget för *Studiebidrag m. m.* för budgetåret 1965/66 som detta ger anledning till.

Stockholm i januari 1965

Gunnar Adolfsson

Fritjof Lager

Nr 78

Av herr Schött m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Utbildning av ungdomsledare.

(Lika lydande med motion nr 105 i Andra kammaren)

Få problem i vårt samhälle har under de senaste decennierna väckt så stor uppmärksamhet som ungdomsbrottsligheten. Dagligen konfronteras vi med problemen, antingen i ett sensationellt reportage eller i en arg insändare. Många av oss söker förklaringar och orsaker, andra reagerar inte nämnvärt. De sistnämndas uteblivna reaktion kan i och för sig vara förklarlig. Bristen på sakligt kunskapsmaterial är påtaglig. Forskningen inom området är minimal, och det material som kommer fram är oftast ej tillgängligt för allmänheten utan förbehållet dem som aktivt arbetar med socialt missanpassad ungdom, exempelvis socialarbetare och poliser. Mot denna bakgrund är det naturligt att det allmänna intresset som regel inte sträcker sig längre än till vissa känslomässiga reaktioner. Vore alla sakligt